

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо уточнення повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту та інших державних органів у сфері захисту критичної інфраструктури, внесений народним депутатом України Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України (реєстр. № 10409)

За дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 15.01.2024 Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 12.02.2024 (Протокол № 194) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо уточнення повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту та інших державних органів у сфері захисту критичної інфраструктури (реєстр. № 10409 від 15.01.2024), внесений народним депутатом України Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту, його розроблено з метою удосконалення законодавства, що діє у сфері захисту критичної інфраструктури, а також підвищення ефективності реалізації державної політики у зазначеній сфері.

Завданнями законопроекту є:

забезпечення унормування повноважень державних органів у сфері захисту критичної інфраструктури;

приведення положень Закону України «Про критичну інфраструктуру» у відповідність із поточною системою центральних органів виконавчої влади.

Для вирішення поставлених завдань пропонується внести відповідні зміни до Кодексу цивільного захисту України та Закону України «Про критичну інфраструктуру» (далі - Закону).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши законопроект, висловило до нього ряд зауважень. Серед них слід відмітити наступні.

У проекті пропонується ч. 2 ст. 17-1 Кодексу цивільного захисту України доповнити новим пунктом 18-1, відповідно до якого центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту: «бере участь в реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури». Проте це не узгоджується з ч. 3 ст. 13 «Формування та реалізація державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури» Закону, згідно з якою «формування та реалізацію державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури, координацію діяльності суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури забезпечує уповноважений орган у сфері захисту критичної інфраструктури України», тобто за змістом цієї статті формування та реалізація державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури покладається на один орган (уповноважений орган у сфері захисту критичної інфраструктури).

Крім цього, згідно з цією частиною ст. 13 Закону не передбачається участь у реалізації відповідної державної політики інших центральних органів виконавчої влади, які згідно з ч. 2 ст. 13 Закону (у редакції проекту) здійснюють реалізацію державної політики в окремих секторах критичної інфраструктури. Крім того, у змінах до Кодексу цивільного захисту України не уточнюється, які інші органи у сфері цивільного захисту, поряд з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, також беруть участь в реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури.

Новою редакцією п. 9 ч. 1 ст. 14 Закону встановлено, що до суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури належить «центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту». Тоді як у чинній редакції цієї норми йдеться про «центральный орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту». Оновлений припис п. 9 ч. 1 ст. 14 Закону потребує коригування, адже він не узгоджується із Законом України «Про центральні органи виконавчої влади». Зокрема, відповідно до ч. 2 ст. 1 згаданого Закону є два види центральних органів виконавчої влади: міністерства – забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах; інші центральні органи виконавчої влади - виконують окремі функції з реалізації державної політики. Тим самим Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» не передбачено існування центральних органів виконавчої влади, які

лише формують державну політику у відповідній сфері. Отже, згаданий припис потребує приведення у відповідність до чинного законодавства. Аналогічне по суті зауваження стосується оновлених приписів ч. 1 ст. 18 Закону.

З тих же причин невдалими виглядають зміни до п. 22 ч. 1 ст.1, п. 2 ч. 1 ст. 7, ч. 2 та ч. 3 ст. 9, ч.2 ст. 13, ч.1 ст. 19 Закону, де йдеться про орган який забезпечує «формування та/або реалізацію державної політики». Адже з цього визначення також випливає, що існує центральний орган виконавчої влади, який забезпечує лише формування державної політики, що не узгоджується з ч. 2 ст. 1 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади».

Міністерство фінансів України та Міністерство економіки України повідомили про відсутність зауважень до законопроекту.

Міністерство внутрішніх справ України підтримує законопроект та зауважує, що визначення повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері захисту критичної інфраструктури не належить до предмету правового регулювання Кодексу цивільного захисту України.

Разом із цим зазначається, що правові та організаційні засади створення та функціонування національної системи захисту критичної інфраструктури регулюються Законом. Підпунктом 1 пункту 2 розділу I проекту закону пропонується внесення змін до частини першої статті 14 Закону, зокрема, передбачається включити центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, до кола суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури.

У зв'язку із цим пункт 1 розділу I проекту Закону пропонується виключити.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій підтримує пропозицію Міністерства внутрішніх справ України щодо усунення правової колізії, яка виникла в результаті прийняття Закону України від 21 квітня 2022 року № 2228-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування повноважень між центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту» та виражається у неможливості систематизації змін до Кодексу, внесених пунктом 2 розділу VI Закону. Пропонується пункт 2 розділу I проекту закону доповнити новим підпунктом такого змісту:

«підпункт 1 пункт 2 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» виключити.».

Інші положення проекту Закону Державна служба України з надзвичайних ситуацій пропонує залишити без змін.

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України зауважила, що відповідно до пунктів 4 та 5 частини першої статті 19 Закону секторальні органи у сфері захисту критичної інфраструктури розробляють та затверджують вимоги до захисту об'єктів критичної інфраструктури відповідно до їх категорій, проектні загрози критичній інфраструктурі секторального рівня, плани взаємодії функціональних органів у сфері захисту критичної інфраструктури у відповідних секторах для всіх режимів функціонування критичної інфраструктури, плани взаємодії та підтримання життєво важливих функцій на випадок порушення функціонування об'єктів критичної інфраструктури, розробляють та впроваджують норми і регламенти захисту критичної інфраструктури у відповідних секторах критичної інфраструктури. Враховуючи викладене, пропонується підпункт 3 пункту 2 розділу I законопроекту виключити.

Враховуючи вищевикладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо уточнення повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту та інших державних органів у сфері захисту критичної інфраструктури (реєстр. № 10409 від 15.01.2024), внесений народним депутатом України Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного одинадцятої сесії та розглянути на пленарному засіданні Верховної Ради України. За результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу.

Відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України просити головуючого на пленарному засіданні під час розгляду законопроекту у першому читанні оголосити про необхідність внесення до тексту законопроекту змін, що стосуються підпункту 1 пункту 2 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про критичну інфраструктуру».

Співдоповідачем на пленарному засіданні із зазначеного питання визначено народного депутата України Мандзія С.В.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

